

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

รหัสวิชา 0111232 หลักภาษาไทย

(Principle of Thai Language)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562

คณะศึกษาศาสตร์ ร่วมกับ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111232 หลักภาษาไทย

3(3-0-6)

Principle of Thai Language

ลักษณะสำคัญของภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นผู้สอนภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วจีวิภาค และวากยสัมพันธ์ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย

Key characteristics of Thai language necessary for teachers of Thai language in terms of orthography, morphology and syntax including changes in Thai language

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- วิชาเอก
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา

อาจารย์ ดร.ปิยธิดา คงวิมล

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 / ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรวิชาเอก กศ.บ.ภาษาไทย

5. สถานที่เรียน

ห้อง 13532 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

1 มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 ลักษณะสำคัญของภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้สอนภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วจีวิภาค และวากยสัมพันธ์
- 1.2 การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วจีวิภาค และวากยสัมพันธ์ จากอดีตถึงปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

2.1 เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 (มคอ.1) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2562 ให้นำมาตรฐานผลการเรียนรู้ตาม มคอ.1 มาใช้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของหลักสูตร

2.2 มุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นความรู้ด้านหลักภาษาไทยที่เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนสาขาครุภาษาไทย

2.3 มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย ทางด้านเสียง อักษรวิธี วจีวิภาค และวากยสัมพันธ์จากอดีตถึงปัจจุบัน

2.4 ตัดเนื้อหาในหลักสูตรเดิมเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของภาษาไทยที่แตกต่างไปจากภาษาอื่น

2.5 รายวิชาที่ปรับปรุงใหม่จะเน้นการนำความรู้ทางด้านหลักภาษาไทยไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและการสอนภาษาไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
3 x 15 สัปดาห์ 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	0 x 15 สัปดาห์	0 x 15 สัปดาห์	6 x 15 สัปดาห์ 90 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

ค่าจ้างภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล
จัดเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (ทุกวันพุธเวลา 13.00-15.30 น.)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	4. การเขียนสะกดการันต์ 5. การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ			คิดเห็นร่วมกัน 4. ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/บทความวิจัย	
7-8	วชิวิภาค : การจำแนกคำในภาษาไทย 1. ชนิดของคำ 2. หมวดคำ 2.1 เกณฑ์ในการจำแนกหมวดคำ 2.2 การจำแนกหมวดคำโดยใช้ตำแหน่งของคำในกรอบประโยคทดสอบเป็นเกณฑ์ 2.3 การจำแนกหมวดคำโดยใช้หน้าที่ของคำเป็นเกณฑ์ 3. หน่วยคำ 4. โครงสร้างของคำ	6		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน 4. ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/บทความวิจัย	อ.ดร.ปิยธิดา คงวิมล
9-11	ลักษณะคำไทย 1. คำมูล คำประสม 2. การสร้างคำ 2.1 การซ้ำคำ 2.2 การซ้อนคำ 2.3 การประสมคำ 2.4 การประสานคำ	6		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเน้นความสำคัญของเนื้อหาที่เรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ดร.ปิยธิดา คงวิมล
12	การใช้ถ้อยคำในภาษาไทย 1. คำสุภาพ 2. คำราชาศัพท์	3		1. ผู้สอนบรรยายนำ 2. นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็น เน้นความสำคัญของ	อ.ดร.ปิยธิดา คงวิมล

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				เนื้อหาที่เรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	
13-14	ระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาไทย 1. วลี 1.1 วลีในไวยากรณ์แนวเดิม 1.2 วลีในไวยากรณ์โครงสร้าง 2. อนุประโยค – อนุพากย์ 3. ประโยค	6		1.ผู้สอนบรรยายนำ 2.นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3.อภิปรายแสดงความ คิดเห็น และสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/บทความ วิจัย	อ.ดร.ปิยธิดา คงวิมล
15-16	การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยจากสมัย สุโขทัย – ปัจจุบัน 1. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของ ภาษาไทย 2. การเปลี่ยนแปลงด้านเสียง 3. การเปลี่ยนแปลงด้านอักษรวิธี 4. การเปลี่ยนแปลงเรื่องวจวิภาค 5. การเปลี่ยนแปลงด้านวากยสัมพันธ์ 6. การรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้ใน ภาษาไทย 6.1 การทับศัพท์ 6.2 การบัญญัติศัพท์ 6.3 การแปลศัพท์	6		1.ผู้สอนบรรยายนำ 2.นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3.อภิปรายร่วมกันแสดง ความคิดเห็นและสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. PowerPoint 2. เอกสารประกอบ 3.บทความวิชาการ/ บทความวิจัย	อ.ดร.ปิยธิดา คงวิมล
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		45			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.2,6.3,11.1 และ 12.3	รายงานผลการศึกษาค้นคว้า	3 – 8	งานกลุ่มร้อยละ 25 งานเดี่ยวร้อยละ 25
2	1.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.2,6.3,11.1 และ 12.3	รายงานผลการศึกษาค้นคว้า	10 - 16	
3	3.1, 3.2, 4.1 และ 4.2	สอบกลางภาคเรียน	9	ร้อยละ 20
4	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 6.1, 6.2,6.3,11.1 และ 12.3	สอบปลายภาคเรียน	17	ร้อยละ 30
			รวม	100 %

วิธีการตัดเกรด	☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
	☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

พระยาอุปทิศศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ). (2526). **หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์** ฉันทลักษณ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

กำชัย ทองหล่อ. (2556). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 54. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977) จำกัด.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2528). **โครงสร้างของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2543). **โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์** (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ครูสภา ชุมนุมภาษาไทย. (2513). **คำบรรยายภาษาไทยขั้นต้น**. กรุงเทพฯ : องค์การคานของครูสภา.

ครูสภา ชุมนุมภาษาไทย. (2518). **คำบรรยายภาษาไทยขั้นสูง**. กรุงเทพฯ : องค์การคานของครูสภา.

จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. (2560). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นววรรณ พันธุมธธา. (2558). **ไวยากรณ์ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราณี กุลละวณิช และคนอื่น ๆ. (2537). **ภาษาทัศนศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**

(หน่วยที่ 1 – 6). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3**

(หน่วยที่ 7 – 15). กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ : นานามีบุค พับลิเคชันส.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2528). **โครงสร้างของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง.

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. (2525). **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). **วากยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยทางภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 : คำ การสร้างคำ และการยืมคำ**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **บรรทัดฐานภาษาไทย**
เล่ม 3. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย.

นิตยา กาญจนะวรรณ เสาวลักษณ์ อนันตศาสนต์ และทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2560). **ลักษณะและ**
การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรจบ พันธเมธา. (2555). **ลักษณะภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2541). **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รวม
สาส์น (1977) จำกัด.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

https://commons.wikimedia.org/wiki/หลักภาษาไทย_อักขรวิธี_วจีวิภาค_วากยสัมพันธ์_ฉันทลักษณ์..pdf